

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2010

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1 Το κείμενο πραγματεύεται την έννοια της αυτομόρφωσης και την αναγκαιότητά της στη σύγχρονη κοινωνία. Η αυτομόρφωση δεν είναι αποκλειστικά υπόθεση του ατόμου, όπως διαπιστώνεται από τη συγγραφέα, αλλά σχετίζεται με το κοινωνικό περιβάλλον όπου συμμετέχει ο άνθρωπος. Βέβαια, αυτός αποφασίζει μαζί με τους κοινωνικούς φορείς για το περιεχόμενο και τον τρόπο εκπαίδευσής του. Η ανάγκη για διαρκή επιμόρφωση προκύπτει από τις αλλαγές στην επιστήμη και την τεχνολογία που επηρεάζουν την αγορά εργασίας και καθιστούν τις αρχικές γνώσεις του ατόμου ελλιπείς. Η εκπαίδευση λοιπόν δεν θεωρείται πια, όπως συμπεραίνει η συγγραφέας, απλή μεταφορά γνώσεων από γενιά σε γενιά, αλλά μία διαδικασία που αφορά στο σύνολο της ζωής του ατόμου.

B.1. Η πρόοδος της τεχνολογίας εξασφαλίζει στον άνθρωπο διαρκή βελτίωση του βιοτικού του επιπέδου την ίδια στιγμή όμως τον φέρνει αντιμέτωπο με νέες οικονομικές και επαγγελματικές εξελίξεις οι οποίες απαιτούν την προσαρμογή του. Απαιτούν δηλαδή την διαρκή επιμόρφωσή του, ώστε να διασφαλίσει την επαγγελματική του απασχόληση στα πλαίσια της σύγχρονης ανταγωνιστικής αγοράς εργασίας. Οι νέοι άνθρωποι λοιπόν, θα χρειαστεί στη διάρκεια της ζωής τους να αλλάξουν δύο ίσως και τρία επαγγέλματα, καθώς οι παραδοσιακές θέσεις εργασίας μειώνονται και νέα επαγγέλματα εμφανίζονται. Εξάλλου, οι διακυμάνσεις της οικονομίας δεν καθιστούν βέβαιη καμία θέση εργασίας γι' αυτό και ο εργαζόμενος οφείλει να αποκτά διαρκώς περισσότερα προσόντα και γνώσεις.

B. 2 A) Η τελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αιτιολόγησης, γιατί εξηγεί την αλλαγή που έχει συντελεστεί στις μέρες μας στην εκπαίδευση, η οποία δεν μπορεί να περιοριστεί πλέον σε χώρο και σε χρόνο. Μάλιστα γίνεται και χρήση της φράσης « και τούτο επειδή» που είναι ενδεικτική αυτής της μεθόδου.

B) Η παράγραφος διακρίνεται στα εξής δομικά μέρη:

Ως **θεματική περίοδος** χρησιμοποιείται η φράση «Η εκπαίδευση ....κατά τον 19^ο αιώνα» όπου και δίνεται το θέμα της παραγράφου που είναι η εκπαίδευση και το νέο περιεχόμενό της.

Ακολουθούν **τα σχόλια ανάπτυξης- λεπτομέρειες** :«Και τούτο επειδή .....της καθημερινής ζωής» όπου και αναλύεται το πόσο έχει αλλάξει το περιεχόμενο και ο χρόνος της εκπαίδευσης από γενιά σε γενιά.

Το τελευταίο μέρος είναι η **κατακλείδα** «Η εκπαιδευτική πράξη ...πέραν των σχολικών τειχών» όπου και εξάγεται το συμπέρασμα ότι η εκπαίδευση είναι μια διαδικασία που δεν περιορίζεται σε χώρο και σε χρόνο.

B.3. Α) καθολική, γενική, συλλογική

απαγορεύουν

επαρκείς

όμοιες, ομοειδείς

συρρικνώνεται, περιορίζεται

β) διαρκή, αέναη

ωφελιμότητα

επακόλουθα, αποτελέσματα

ικανότητες

γίνεται, αποτελεί

Επισημαίνουμε ότι στην άσκηση αυτή χρειαζόταν ο υποψήφιος να δώσει ένα μόνο συνώνυμο ή αντώνυμο.

B.4. Στο διασκευασμένο αυτό επιστημονικό λόγο μπορούν να επισημανθούν τα εξής επιστημονικά χαρακτηριστικά γνώρισμα:

α) Η χρήση επιστημονικών όρων όπως *αυτομόρφωση*

β) Είναι ερμηνευτικός κάτι που αποδεικνύεται από τη χρήση ορισμών που καθιστούν το λόγο πιο σαφή. Τέτοιος ορισμός βρίσκεται για παράδειγμα στην πρώτη παράγραφο, όπου και ερμηνεύεται ο όρος αυτομόρφωση ή στην τελευταία παράγραφο όπου και δίνεται ο ορισμός της εκπαίδευσης γενικότερα.

γ) Επίσης έχει σαφή δομή και ευδιάκριτες νοηματικές ενότητες κάτι που εντοπίζεται και στο παρόν κείμενο.

Από τους υποψηφίους ως άλλο γνώρισμα θα μπορούσε να επισημανθεί και ο αποδεικτικός χαρακτήρας του λόγου.

Γ.1. Από τη στιγμή που ζητείται άρθρο θα πρέπει να τεθεί υποχρεωτικά και ένας τίτλος.
Προτείνουμε : Η σημασία της αυτομόρφωσης

ή

Παιδεία για πάντα.....

Στο πρώτο μέρος χρειαζόταν οι υποψήφιοι να αναφερθούν στη σημασία της αυτομόρφωσης. Θα μπορούσαν να αναφέρουν κάποια από τα παρακάτω:

- Διεύρυνση πνευματικών οριζόντων που σημαίνει άνθρωπο ικανό για ποιοτικότερες επιλογές στη ζωή του.
- Σαφώς η αυτομόρφωση θα του δίνει τη δυνατότητα να ελίσσεται καλύτερα στη ζωή του και να αναζητά λύσεις στις εκάστοτε δυσκολίες, όπως η άσχημη οικονομική κατάσταση, αλλά και να διαμορφώνει άποψη για σύγχρονα κοινωνικοπολιτικά θέματα.
- Εξάλλου, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και της επιστήμης επιβάλλουν στον άνθρωπο τη διαρκή αυτομόρφωσή του προκειμένου να μπορέσει να γίνεται κοινωνός όλων των αλλαγών που λαμβάνουν χώρα σε αυτές.
- Παράλληλα, είναι πιθανό το άτομο να χρειαστεί σε όλη τη διάρκεια της ζωής του, εξαιτίας της επιστημονικοτεχνικής ανάπτυξης, να αλλάξει επαγγελματικό προσανατολισμό ή να ασχολείται και με δεύτερη παραγωγική εργασία συγχρόνως. Η αυτομόρφωση του παρέχει λοιπόν όλα εκείνα τα εφόδια για να μπορέσει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα.
- Σε κοινωνικό επίπεδο, όταν μια κοινωνία στηρίζει τη δύναμή της σε σκεπτόμενους ανθρώπους, αποτρέπεται η πιθανότητα η κοινωνία αυτή να χειραγωγηθεί και να καταρρακωθεί.

Από τη στιγμή που γίνεται κατανοητή η σημασία της αυτομόρφωσης ο άνθρωπος πρέπει να αναζητήσει τρόπους για να την πραγματοποιήσει. Πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι ο άνθρωπος δεν θα περιοριστεί στην εκπαίδευση που λαμβάνει από τα σχολεία. Πιο συγκεκριμένα απαιτείται:

- Περαιτέρω επιμόρφωση μέσα από μεταπτυχιακές σπουδές, σεμινάρια και άλλα σχετικά.
- Ανάγνωση βιβλίων ευρύτερων θεμάτων που θα προβληματίζουν, αλλά και θα αποτελούν το ερέθισμα για περαιτέρω αναζήτηση.
- Συμμετοχή σε διάφορα επιδοτούμενα ευρωπαϊκά προγράμματα που άπτονται σύγχρονων θεμάτων.
- Αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας (διαδίκτυο) που επιτρέπει την τηλεπαίδευση. Έτσι μπορεί να συμμετάσχει σε θεσμούς όπως «το ανοικτό πανεπιστήμιο», αλλά και να αντλεί πληροφορίες από τράπεζες πληροφοριών.
- Συμμετοχή στο διάλογο με διάφορες κοινωνικές ομάδες
- Εκμάθηση ξένων γλωσσών.